

ARŞ-I ÂLÂNIN GÖLGESİNE ALINACAK KULLAR

Euzubillahimineşşeytanirracim.

Bismillâhirrahmânirrahîm

Vessalatu vessalamu.

el-Hhamdü lillâhi rabbi'l-âlemine. Hamden, kesiran, tayyiben, mübareken fihi. alâ külli hâlin ve fî külli hîn.

Ve'sselâtü ve'sselâmü alâ seyyidinâ Muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn.. Fe-men tebi'ahû bi-ihsanin ilâ yevmi'd-dîn.

Emma ba'd.

a. İnsanlar Mahşerde Toplandığı Zaman

Ve gale sallallahu aleyhi ve sellem;

إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ يُحَاسِبُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ عَبْدَهُ
وَيُؤَدِّي مَا عَلَيْهِ مِنَ الْمَظَالِمِ مِنْ سَائِرِ عَمَلِهِ حَتَّى
لَا يَبْقَى إِلَّا الصَّوْمُ فَيَتَحَمَّلُ اللَّهُ مَا بَقِيَ عَلَيْهِ مِنَ
الْمَظَالِمِ وَيُدْخِلُهُ بِالصَّوْمِ الْجَنَّةَ

İzâ kâne yevmü'l-kıyâme. Kıyamet günü olduğu zaman. Kıyamet kopup insanlar mahşer yerine toplandığı zaman.

Yuhâsibullâhu azze ve celle abdeh.
Cenâb-ı Hak kulunu hesaba çekmeye başlar.
Kulunu hesaba çekmeye başlar aziz ve celil
olan Allah.

*Yüeddî mâ aleyhi mine'l-mezâlimi min
sâiri amelih.* Ve başkalarına hakkı geçmişse,
başkalarına borçlu kalmışsa dünyadayken,
başkalarının hakkı bunun üzerinde kalmışsa,
onlar gelip dava edecekler.

“Yâ Rabbi, bu kulunun şimdi hesabı görü-
lüyor. Bizim bunda hakkımız var. Hakkımızı is-
teriz.” diyecekler. “Bize haksızlık etmişti bize
zulmetmişti. Bana vurmuştu. Benim hakkımı
yemişti.” Bir şeyler diyecekler şikayetçiler,
hak sahipleri kullar gelecekler.

Allahu Teâlâ hazretleri bu yaptığı haksız-
lıkların karşılığını, bütün işlediği sevaplı işler-
den verir alacaklılara. Mü'min kulun hesabı
görülüyor. Alacaklılara veriliyor onun sevapla-
rından. Verilir.

Hattâ lâ yebkâ ille's-savm. Namazların
sevapları gider. Haccın sevabı gider. Zekâtla-
rın sevapları, sadakaların sevapları gider, gi-
der, gider. Ama alacaklılar bitmedi daha. Ala-
caklılar var, borç var. Daha ödemesi lazım.

“Oruçtan başka bir şey kalmaz.” Her şeyin sevabı gitti gitti. Orucunun sevabı kaldı. Şimdi ondan verecek mi?

Fe-yetehammelullâhu mâ bakiye aleyhi mine'l-mezâlim. Allah orucun sevabını verdirmez. “Benimdir.” dedi ya önceden, öyle dediği için bunun izahı buymuş. Bu zât-ı muhtereme göre. Namazların sevapları gitti. Sadakaların sevapları gitti. Öteki ibadetlerin sevapları gitti. Oruç da gidecek. “Benim” dedi Cenâb-ı Hak. “Oruç benimdir” dedi ya. Onun sevabını verdirmez. O sevap kulun yanında kalır. Ve Cenâb-ı Hak öteki hak sahiplerine, kendisi vererek, kendi fazl u kereminden onları razı edip o kadar sevabı vererek, kulun borçlarını yüklenir. Cenâb-ı Hak ödemeye başlar. “Oruç benim” dediği için oruca dokundurtmuyor.

Ve yüdhilühü bi's-savmi'l-cenneti. Orucu sebebiyle cennete sokar.

Alacaklılara hepsine kendisi verip verip kendisi borçları yüklenip ödediği için kulu nâmına. Orucun sevabı kalır. Orucun sevabı Allah tarafından el konulduğu için kimse

dokunamıyor, alamıyor. Kopartamıyor kuldan. O kalır.

Ve o sevapla kul cennete girer. Hem de cennette oruçluların giriş kapısı ayrı bir kapıymış. *Reyyân* denilen bir kapıdan girecekmiş. Yani bu izahlardan bir tanesi. Tabi *Allahu âlem*, orucun Allah için olmasının başka izahları da vardır belki.

Sonra buyurmuş ki; *amülküm bissiyam*. Orucu size emrederim. Tirmizî'nin rivayetinde. Size orucu emrederim.

وَمَثَلُ ذَلِكَ كَمَثَلِ رَجُلٍ فِي عِصَابَةٍ مَعَهُ صُرَّةٌ مَسْكٍ
كُلُّهُمْ يُحِبُّ أَنْ يَجِدَ رِيحَهَا وَإِنَّ الصِّيَامَ أَطْيَبُ
عِنْدَ اللَّهِ مِنْ رِيحِ الْمِسْكِ

Bu orucu emrederim. Oruç çünkü neye benzer? Bir topluluğun içindeki bir adama benzer ki yanında misk var. Misk aslında katı bir şey. Torbaya filan konuluyor. Şişeye değil de torbaya konuluyor. Ve herkes o kokudan ister. “İşte oruçlu kimse böyle bir kimse gibidir. Yanında misk kesesi bulunan kimse gibidir. Oruçlunun ağzının kokusu Allah’a göre, Allah

indinde misk kokusundan daha güzeldir. Yani etraf da o kokudan istifade ederler.”

Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* Muaz b. Cebel *radiyallahu anh'*a demiş buyurmuş ki;

أَلَا أَدُلُّكَ عَلَىٰ أَبْوَابِ الْخَيْرِ: الصَّوْمُ جَنَّةٌ
وَالصَّدَقَةُ تُطْفِئُ الْخَطِيئَةَ كَمَا يُطْفِئُ الْمَاءُ النَّارَ
وَصَلَاةُ الرَّجُلِ مِنْ جَوْفِ اللَّيْلِ

E lâ edüllüke alâ ebvâbi'l-hayr. Ben sana, dikkat et, bütün dikkatini topla, gözünü aç. Hayırların kapısını öğreteyim mi? Delalet edeyim mi? Sana hayırların kapısı nedir bildireyim mi? Onu bilmek ister misin? Onu göstereyim mi sana?

Kuntu bela ya Resûlallah. Göster tabii, isterim ya Resûlallah, demiştim. Resûlullah böyle deyince. Peygamber Efendimiz orucu söylemiş. Yani *ebvâbi'l-hayr*. Hayırların kapısı. Hayrın bir tanesinin değil de pek çok hayrın kapısı oluyor oruç. Onun için ibadetin kapısı da denmiş. Çünkü oruç tuttuğu zaman insan, pek çok başka çeşit çeşit hayırları kazanmış oluyor.

Burada yine buyurmuş *es-savmu cünnetün*. Oruç kalkandır, korur cehennemden insanı.

Ama bir ifade daha var; *ve's-sadakatü tutfiü'l-hatîete kemâ yutfiü'l-mâü'n-nâr*. Sadaka vermek de yani parayla hayır yapmak. Kesesini açıp fukaraya hayır yapmak. Bu da günahları bir ateş gibi düşünecek olursak günahları, söndürür. Günahlar bir yangın gibiyse sadaka vermek günahları söndürür.

Kemâ yutfiü'l-mâü'n-nâr. Ateşin suyun söndürdüğü gibi. Demek ki yapacağımız güzel ibadetlerden birisi oruç tutmak. Bütün hayırların pek çoğuna da geçiş yeri oluyor, kapısı olmuş oluyor. Oruç tutacağız. Bir de mümkün oldukça kesemizle, paramızla hayır yapmaya da gayret edeceğiz.

Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* buyurdu ki:

b. Bir Günlük Orucun Sevabı

لَوْ أَنَّ رَجُلًا صَامَ لِلَّهِ يَوْمًا تَطَوُّعًا ثُمَّ أُعْطِيَ
مِئَةَ الْأَرْضِ ذَهَبًا لَمْ يَسْتَوْفِ ثَوَابَهُ دُونَ الْحِسَابِ

Lev enne raculen sâme lillâhi yevmen tatavvuan. Eğer adamın birisi bir gün oruç tutsa. Farz olmayan oruç hatta. Farz oruç daha kıymetli, daha kuvvetli. Farz olmayan, tatavvû dediğimiz, nafîle oruç dediğimiz, nefel dediğimiz cinsten, bir gün oruç tutsa... Orucu tuttu. Güzelce tuttu. Tabii orucun güzelce tutulması ana esastır. Güzelce tutulmadığı zaman boşuna akşama aç kalmış gibi olur. Onu da unutmamalım hiçbir zaman. Adam bir gün oruç tuttu.

Sümme a'tâ mil'e'l-ardi zeheben. Sonra yer küresi dolusu, dünya dolusu, dünyanın içi boş olsa, içine altın doldurulsa, yerkürenin içinin alacağı kadar altın verilse bu oruç tutan kimseye.

Lem yestevfi sevâbehu. Sevabını karşılamaz. Bu bir günlük orucun sevabını, dünyanın içindeki kadar, dünyayı bir kap olarak düşürsek, dünya dolusu altın verilse sevabını tam karşılamaz bir gün. Bir günlük nafîle orucun sevabını tam karşılamaz.

Dûne'l-hisâbi. Kıyamet gününden evvel. Yani asıl tamamlanması âhirette olacak.

Onun için çok çok güzel bir ibadeti yapmakta olduğumuzu hep bu hadîs-i şerîfler gösteriyor.

قَالَ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَضَى عَلَى نَفْسِهِ أَنَّهُ مَنْ عَطَشَ
نَفْسَهُ لِلَّهِ فِي يَوْمٍ حَارٍ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ
أَنْ يَرُوهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

Kâle innallâhe Teâlâ kadâ alâ nefsihi en-nehû men ateşe nefsehu lillâhi fî yevmi hârin kâne hakkan alallâhi azze ve celle en yervîhi yevme'l-kıyâmeti.

Bu hadîs-i şerîfin bu kısmında şöyle şey yapılmış. *Innallâhe Teâlâ kadâ alâ nefsihi*. Allah Teâlâ hazretleri kendisi şöyle kararı tensib buyurdu. Kendisinin şöyle yapmasını kararlaştırdı. Kendi üzerine hükmetti böyle yapayım diye ki:

Men ateşe nefsehu lillâhi fî yevmi hârin. Sıcak bir yaz gününde, uzun bir günde, sıcak bir ülkede, böyle zor şartlar altında, kim oruç tutup canını nefsinin susattırırsa. Susuzluktan ağzı kurudu filan. Susadı. Kim kendisini böyle Allah rızası için bir gün sıcak bir günde susattırırsa...

Kâne hakkan alallâhi azze ve celle.

En yervîhi yevme'l-kıyâmet. Kıyamet gününde onu susuzluğunu giderip suya kandırmak Cenâb-ı Hakk'a hak olur. Yani Cenâb-ı Hak onu kıyamet gününde susuzluk çektirtmez, sular.

Tabii mahşer yerinin hallerini bilince bunun ne kadar önemli olduğunu insan daha iyi anlar. Güneş, hiç bulut olmadan insanların tepesine yaklaştırılacak. Bir mil kadar yaklaştırılacak deniliyor ki. Güneş öyle yaklaştığı zaman insan ateşe atılmış gibi olur. Şimdi milyonlarca kilometre olduğu halde yaz günlerinde sıcağa dayanamıyoruz. O kadar yaklaştırılacak.

Yani çok sıcak olacak kıyamet günü. Ve insanlar o kadar çok terleyecekler ki yerin içine yetmiş arşın derinliğe, terlerinin ıslaklığı işleyecek. Herhalde durdukları yere göre kimisinin topuğuna kadar, kimisinin dizine kadar, kimisinin beline, kimisinin göğsüne, omuzuna kadar. Kimisinin kulağı hizasına kadar ve ağzını kapatacak şekilde ter yükselecek. O kadar terlere batacaklar insanlar. Ve tabii çok susayacaklar. Muazzam bir susuzluk olacak. İşte o

zaman Cenâb-ı Hak susuzluğunu giderecek.

Tabii bu sıcak günde gölge hiç yok mu?

Hayır ve sadaka verenlerin zekâtları, sadakaları, hayırları başlarına gölge olacak. Sıcak yerde şemsiye kullanan insanlar gibi veya hut gölgelik bir yer bulup da bir çardak altı gibi oraya sığınanlar gibi. Hayır ve hasenât yapan, sadaka ve zekât veren insanların bu yaptıkları hayırlar gölge olacak. Bir de Allah'ın en sevgili kulları en mübarek, dindar, takvâ ehli kulları da Allah'ın arş-ı âlâsının gölgesinde gölgelendirilecek.

Cenâb-ı Mevlâ'nın arş-ı âzamı muazzam bir şey. Varlık. Nasılsa. O arş-ı âzamin gölgesinde gölgelenecek Allah'ın sevgili kulları. Evliyâ kulları. Arşın gölgesinde gölgelenecek. Nurdan minberlere oturacaklar, nurdan koltuklara oturacaklar. Yüzleri ve elbiseleri nur olacak. Bunların kimler olduğunu yani Allah'ın sevgili kullarından hangileri böyle arşın gölgesinde gölgelenecek onları da sayalım.

سَبْعَةٌ يُظِلُّهُمُ اللَّهُ فِي ظِلِّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ:
إِمَامٌ عَادِلٌ وَشَابٌّ نَشَأَ فِي طَاعَةِ اللَّهِ وَرَجُلٌ قَلْبُهُ
مُعَلَّقٌ بِالْمَسَاجِدِ وَرَجُلَانِ تَحَابَّا فِي اللَّهِ اجْتَمَعَا
عَلَى ذَلِكَ وَتَفَرَّقَا وَرَجُلٌ ذَكَرَ اللَّهُ خَالِيًا فَفَاضَتْ
عَيْنَاهُ وَرَجُلٌ دَعَتْهُ امْرَأَةٌ ذَاتُ حَسَبٍ وَجَمَالٍ
فَقَالَ: إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَرَجُلٌ تَصَدَّقَ بِصَدَقَةٍ أَخْفَاهَا
حَتَّى لَا تَعْلَمَ شِمَالَهُ مَا تُنْفِقُ يَمِينَهُ

Bir; Hz. Ömer gibi mesela devletin başına geçmiş de adaletle idarecilik yapmış olan hükümdar. İmam demek devlet başkanı demek burada.

İki; gençliğinden beri hep Allah'a güzel kulluk ederek isyan ve günah yoluna sapmadan, haramlara bulaşmadan, ibadetle yetişmiş olan genç. Onun için çocuklara bunu çok iyi öğretmemiz lazım. "Aman evladım, bak biz bu fırsatı kaçırdık. Sen kaçırma. Hiç harama günaha sapmadan, hiç yanlış yalan işler yapmadan, günah haram işlere bulaşmadan, aman böyle yetişmeye çalış. Arşın gölgesinde gölgeleneceksin." diye onu çocuklarımıza hiç

olmazsa fırsatı kaçırmalarını diye, torunlarımızı öğretmeye çalışalım.

Üç; birbirlerini Allah için sevenler. Yani âhiret kardeşi olmuş. “Hacı kardeşim selamün aleyküm ben seni kardeş edindim. Tamam mı?” “Tamam.”

Biz bazı toplantılarda da kura çekiyoruz. O onun kardeşi, o onun kardeşi oluyor. Avustralya’da. O şehirden bu şehre geldiği zaman “benim burada kardeşim var” diyor. Kardeşinin evine gidiyor. Tatlı oluyor yani. Tamam tarikat kardeşiyiz ama bir de eğitim toplantısı kardeşliği. Kuradan çıkmış kardeşlik. İşte birbirlerini Allah için sevenler de arşın gölgesinde gölgelenecek. Yani Allah için. Din nâmına.

Peygamber Efendimiz de biliyorsunuz. Medine-i Münevvere’ye gelen muhacirleri Medine’nin yerli ahalisiyle bir muhacir, bir ensar, bir muhacir, bir ensar kardeş etmişti. Mesela Ebû-d-Derdâ *radıyallahu anh* ile Selmân-ı Fârisî kardeş olmuşlardı mesela. Herkes kardeş olmuştu, olmuştu; sayı çift değilmiş. Hz. Ali açıkta kalmıştı. Hz. Ali açıkta kalınca *radıyallahu anh* Peygamber Efendimiz de onunla kendisi kardeşlik yaptı. Hem damadı hem

yeğeni hem de böyle mânevî yolla kardeş yaptı. Kardeşlik kurdu.

Yani demek ki din kardeşliğinden öte bir kardeşlik kurma Efendimiz'in de sünnet-i seniyyesinde olduğundan biz yapıyoruz. Evet böyle kardeşler, Allah için birbirini sevenler. Onun için lütfen dervişliğinizin çok kıymetli bir şey olduğunu, kıymetini iyi bilin. Ve lütfen tarikat kardeşlerinize böyle özel bir muhabbetle, candan yakınlık gösterin lütfen. Bu vadi kaçırmamak için.

Sonra, *ve raculün kalbuhu muallakun bi'l-mesâcid.* aklı camiye takılı, aklı, fikri camide olan insan. Bir namazdan çıkıp öteki namaz vakti gelinceye kadar aklı hep camide. "Aman vakti kaçırmayayım. Aman öğleni kıldım ama ikindiye yetişeyim. Aman işlerimi ona göre ayarlayayım." İki de birde saatine bakıyor, vesaire. Bir namazı kıldı, çıkarken bile aklı hala mescitte. Öbür namaza aman yine yetişeyim, diye.

Bu da çok önemli. İbadeti seviyor, mescidi seviyor. Beş vakit namazı camide cemaatle kılmaya gayret ediyor. Onun için beş vakit

namaz kılınan camilerimizin olması lazım müslümanların. Bu sevapları kazanması için.

Beşincisi; namusunu koruyan adam. Yani birisi teklifte bulunuyor kendisine. “Gel bizim eve.” filan diye kapıyı açmaya razı. Pencereden işaret ediyor filan. Zengin. Güzel. Diyor ki; ben Allah’tan korkarım. Kim gibi?

Yusuf *aleyhisselam* gibi. O da arşın gölgesinde gölgelenecek. Yusuf *aleyhisselam*ın başına ne geldi? Yusuf *aleyhisselam*ı Zeliha salonun kapısını kapattı. “Hadi bakalım gel” dedi. O da kaçtı. O da kovaladı. Kapıya kaçıyor Yusuf *aleyhisselam*. Yani “bir günah yapmayalım” diye, bir haram bir şey yapmayalım diye gınahtan kaçıyor. Yoksa kendisinin de canı istiyor. İstedğini âyet-i kerîmeden anlıyoruz. Canı istiyor ama Allah’tan korktuğu için “aman bunu yapmayayım” diye geri duruyor, kaçıyor. Kaçarken kapıya doğru, o da arkadan gitmesin diye tutunca Yusuf *aleyhisselam*ın gömleği yırtıldı. Kapı açılmasın mı?

Kapı açıldı, kocası geldi. Zeliha validenin. Kocası geldi kapıda. Baktı ki böyle acayip nefes nefese bir vaziyet, bir mücadele olmuş. Bir kaçma, kovalamaca olmuş. Nedir bu filan?

Yalan söyledi Zeliha. Dedi ki yani; “Bu köle senin eşine sarkıntılık yapmak istedi. Senin eşine, hanımına sarkıntılık yapmaya kalkışan bir insanın hapsedilmekten, şiddetli azaba uğratılmaktan başka cezasını düşünebiliyor musun? Cezalandır bunu.” dedi.

Yusuf *aleyhisselam* da dedi ki: “Hayır ben bir şey yapmadım. O saldırdı. O teklif etti, o istedi. Bende kaçtım.” dedi. İki zıt iddia.

Zeliha diyor ki; “Yusuf bana saldırdı. Sarkıntılık yapmak istedi. Mücadele ondan oldu. Kaçışma kovalamaca ondan oldu.”

Yusuf *aleyhisselam* da “Hayır ben öyle yapmadım. O saldırdı ben kaçtım.” Şöyle düşündüler. Kocasını sarayın itibarlı bir veziri. Kocasının yardımcılarında bir tanesi dedi ki; “Efendim şimdi bunun çözümü delil, belge. Nasıl olacak?”

“Eğer Yusuf’un gömleği önden yırtılmışsa demek ki bu ilk önce sarılmak istemiş, saldırmak istemiş. Ötekisi de yapma, etme filan derken gömlek önden yırtılmış. O zaman suçlu Yusuf demek olur. Eğer arkadan yırtılmışsa demek ki kaçmış, o arkadan yakalamış. Oradan yırtılmış.”

Baktılar ki gömlek arkadan yırtılmış. Yusuf *aleyhisselamın* masumluğu çıktı ortaya. Yusuf *aleyhisselam*, Zeliha da itibarlı güzel bir insan olduğu halde haram ve günah olduğundan kaçtı. Hatta “hapse girmek daha iyidir” diye hapse girmeyi göze alarak namusunu korudu. İşte öyle insanlar, beş.

Altıncısı, gösteriş için değil Allah rızası için hayır yapan, adının duyulmasını istemeyen, sağ elinin verdiği hayrı sol eli bile duymayacak kadar gizli veren kimse. Yani adımı yazın minarenin dibine. İşte bunu falanca yaptırmıştır. *Ruhuna fatiha vesaire*. Öyle bir şey yok. O kadar gizli yapıyor ki sadakayı, kimse anlamıyor bile. Çakmıyor bile. Öyle gizli veriyor. Allah rızası için bu.

Bir de tenhada Cenâb-ı Hakk’ı zikrediyor. Aşka, cûşa geliyor. Gözlerinden yaşlar dökülüyor. Böyle aşkullahtan, muhabbetullahtan ağlayan kimse. Dervişlik yani. Demek ki dervişliği güzel yaparsak birkaç koldan, arşın gölgesinde gölgelenmeyi kazanabiliriz.

Burada geçen mükâfatı elde etmek içinde sıcak günde oruç tutmak da var. Bunu böyle söylemiş Peygamber Efendimiz.

فَكَانَ أَبُو مُوسَى يَتَوَخَّى ذَلِكَ الْيَوْمَ الْحَارَّ الشَّدِيدَ
الْحَرِّ الَّذِي يَكَادُ يُنْسَلِخُ فِيهِ الْإِنْسَانَ فَيَصُومُهُ

Bu Ebû Musa el-Eş'ârî hazretleri ne yapardı?

Yılın sıcak gününü gözlerdi. Sıcaktan insanın kavrulacak hâle geleceği günde oruç tutardı. Neden?

Bu sevabı alayım diye. Yani inadına diyelim. Aksine sıcak gün arardı ki zorlukla ağzım kuruya kuruya, böyle kavrula kavrula oruç tutayım da bu sevabı alayım diye öyle o günleri araştırır ve o günlerde oruç tutardı diye tanıyanlar söylüyorlar Ebû Musa hazretlerinin.

Diğer bir hadîs-i şerîf, Huzeyfe *radiyallahu anh* dedi ki:

Ahmet ibni Hanbel ve İsfehani tarafından rivayet edilmiş bu hadîs-i şerîf. Bu da müjdeli. Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz, Huzeyfe r.anh diyor ki; Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellemi* şöyle göğsüme dayadım. Kucaklamış herhalde. Nerede nasıl olduğunu burada yazmıyor, kalabalık bir yer miydi? Hac mıydı? Savaş mıydı? Böyle o kadar göğsüme bağırma bastım.

Esneddünnebiyyi sallallahu aleyhi ve sellem ila sadri. “Resûlullah’ı bağırma bastım.” diyor.

c. **Lâ İlâhe İllallah Derken Ölen Kimse Ne Olur?**

Fekale Peygamber Efendimiz buyurmuş ki: *Lâ ilâhe illallah* diyen, *hutumelehu biha*, son nefesini böyle veren, ömrü bununla kapanan. *Lâ ilâhe illallah* derken ölen kimse ne olur?

Dehalel cenneh. Cennete girdi demektir. Girer yani. Kesin girer. *Lâ ilâhe illallah* deyip de ölen kimse cennete girer diyelim, biz düz olarak. *Elhamdülillah* her zaman diyoruz. Bir de son nefesin sıkıntılarında, acısı var, derdi var. Canın çıkmasının telaşı var, korkusu var. O zamanda *lâ ilâhe illallah* diyebilmek kolay bir şey değil. Onun için *Lâ ilâhe illallah* düzgün, sağlıklı zamanında çok demesi lazım ki o son nefeste *Lâ ilâhe illallah* diyebilsin.

Yoksa insanlar nasıl yaşadıysa öyle ölmüş. Yaşadığı hal üzere. Ankara’da bir vaiz anlatıyordu. Adam ölecek diyor, yanına gittik. *Lâ ilâhe illallah, Eşhedü enlâ ilâhe illallah* diyoruz, diyor. O da kendinden geçmiş, diyor.

“Vallahi olmaz. Yüz daha vermezsen vermem.” Bilmem ne. Pazarlık yapıyor boyuna diyor. Ya bu hal nedir dedik, diyor. At alır satarmış adam. Ömrü öyle geçmiş, onun pazarlığında.

Bir başkası Almanya’da Cuma hutbesinde anlattı, unutmuyorum. “Beni ölmek üzere olan bir insanın yanına götürdüler. Ben de ona *Lâ ilâhe illallah Lâ ilâhe illallah* demeye başladım diyor. Böyle telkin etmeye çalışıyorum. O da diyemiyor hırıl hırıl, hırıl hırıl böyle ölecek. Ölemiyor, diyor. Ondan sonra gözleri kapalı. *Lâ ilâhe illallah* de. *Eşhedü enlâ ilâhe illallah* de, diye biraz böyle zorlayınca, gözlerini açtı.” diyor.

Böyle kızgın bir şekilde. “Yahu hoca görmüyor musun kantarın topuzunu ağzıma tıkıp tıkıp duruyorlar. Ben nasıl söyleyeyim.” demiş. Böyle ölmüş. “Kantarın topuzunu ağzıma ağzıma böyle tikiştiriyorlar. Söyleyemiyorum ondan.” demiş. Diyemiyor yani. Kantarlar var ya iki taraf karşılıklı geçiyor. Topuzu oluyor. Şöyle çuvalı filan takıyorlar. Böyle tartılıyor. Anadolu usulü kantar. Onun topuzu ağzıma sokuluyor. “Nasıl söyleyeyim, söyleyemiyorum.”

demiş. Ölmüş. Dışarı çıkmış. “Bacım bu ne hal?” demiş hanımına.

“Hocam sorma. Ben bu herife çok nasihat ettim ama dinlemedi. Bu bak-kaldı. İki tane kantarı vardı. Birisi hileli kantar. Alırken onunla tartardı. Bu yüzde 10 eksik tartardı. 100 kiloda 10 kilo eksik tartardı.” 100 kiloluk malı o 90 kilo gibi gösteriyor. 10 kilo kandırıyor satanı. “Sattarken de başka bir hileli kantarı vardı. O da fazla tartardı. Ömrü böyle geçti. Çok söyledim yapma bu hileyi. Ölçüde, tartıda hile yapma, dedim dinlemedi.”

İşte ölürken öyle ölmüş. Kantarın topuzunu ağzına sokuyormuş melekler. Onun için *Lâ ilâhe illallah Eşhedü enlâ ilâhe illallah* diyemiyormuş.

Yani bu dervişliğin *Lâ ilâhe illallah*’ı Allah’ı zikri çok söylemesinin, emretmesinin sebebi ne tarikatlerimizin?

Ömrü zikirle geçsin de ömrünün geçişine uygun bir âkibet olsun diye. *Lâ ilâhe illallah* diyelim. Allah bize son nefeste *Lâ ilâhe illallah*’la göçmeye muvakkat etsin, bir.

مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ - قَالَ حَسَنٌ: ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ -
خُتِمَ لَهُ بِهَا دَخَلَ الْجَنَّةَ وَمَنْ صَامَ يَوْمًا ابْتِغَاءَ وَجْهِ
اللَّهِ خُتِمَ لَهُ بِهَا دَخَلَ الْجَنَّةَ وَمَنْ تَصَدَّقَ بِصَدَقَةٍ
ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ خُتِمَ لَهُ بِهَا دَخَلَ الْجَنَّةَ

*Men kâle lâ ilâhe illallâhu ibtiğâe vec-
hillâhi hutime lehû bihâ dehale'l-cennete ve
men sâme yevmen ibtiğâe vechillâhi hutime
lehû bihâ dehale'l-cennete ve men tesaddaka
bi-sadakatin ibtiğâe vechillâhi hutime lehû
bihâ dehale'l-cennete.*

İkincisi, *ve men sâme yevmen*. Kim bir gün oruç tutarsa...

İbtiğâe vechillâh. Allah'ın rızası için. Allah'ın rızasını düşünerek bir oruca niyet ederse...

Hutime lehû bihâ. Ve bu oruçluyken o gün ölürse, Oruçlu oruçlu ölürse.

Dehale'l-cenneh. Gene cennete girer.

Oruçluyken ölen cennete girer. *Lâ ilâhe illallah* deyip en son işi o olup ölen cennete girer.

Üçüncüsü, *Vemen tasaddaka bi sadakatin ibtidae vechillahi hutumelehu biha dehalel cenneh*. Kim bir hayır, sadaka verir de o sadaka, hayır verdiği gün, ölüm gelir, onunla vefat ederse, yine cennete girer, diye Peygamber Efendimiz müjdelemiş.

Allahu Teâlâ hazretleri bizi güzel işleri yapmaya, böylece cennete girmeye muvaffak eylesin. Rızasını kazanıp huzuruna sevdiği, razı olduğu kul olarak varmayı nasip eylesin.

el-Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

7 Ramazan 1421 / 04.12.2000

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

